

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătorei Ceadâr-Lunga din 20 iunie 2016 și deciziei Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017, declarate de avocatul Dmitri Topal și de inculpatul

*Gargalîc Vasili Xxxxx, născut la
xx xxxxxx xxxx, originar și locuitor al s. Xxxxxxx, str.
XXXXXXXX xx, r-nul Xxxxxxx cetățean al R. Moldova,
fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 17.11.2015 – 20.06.2016,
instanța de apel: 25.07.2016 – 24.01.2017,
instanța de recurs: 20.04.2017 – 24.05.2017.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ceadâr-Lunga din 20 iunie 2016, Gargalîc Vasili a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 20 iunie 2016, deducându-se durata aflării în arest preventiv de la 22.09.2015 până la 19.06.2016.

2. Instanța de fond a constatat că la 11 septembrie 2015, în jurul orei 14.00, inculpatul Gargalîc V., fiind în stare de ebrietate și aflându-se pe adresa s. Xxxxxxx, str. Xxxxxxx xx, r-nul Xxxxxxx, din cauza urii apărute față de concubina Dimoglo M., în mod intenționat, conștientizând ilegalitatea acțiunilor sale, în scopul cauzării leziunilor corporale și aplicării violenței, a doborât-o la pământ, apoi, a început să-i aplice lovituri cu un scaun de lemn și o lopată în regiunea capului și spatelui.

După, văzând că Dimoglo M., fiind culcată pe abdomen, se află în stare inconștientă, a chemat colaboratorii de poliție și ambulanța, care a dus-o în secția de reanimare al IMSP SR Comrat cu diagnoza traumă cranio-cerebrală acută închisă și traumă pe față sub formă de hemoragie în țesuturile moi ale capului, fractura osului parietal cu trecere spre osatura craniului, hematom subdural în regiunea parietal-temporală din dreapta, cu volum de 100-120 ml., hemoragie în spațiul subarahnoidian în ambele emisfere ale creierului și cerebelului, contuzie cerebrală, existența sângelui în ventricule, hemoragie în trunchiul cerebral, fractura închisă a oaselor zigomatice pe stânga, fractura deschisă a unui deget al mâinii drepte, fracturi închise ale bazei degetelor 2 și 3 ale mâinii drepte, răni în regiunea parietală în mijlocul scalpului, pe suprafața posterioară a primului deget al mâinii drepte, echimoze pe față, scalp, în regiunea ambelor mâini, a umărului stâng, în regiunea ambelor brațe, în regiunea suprascapulară pe ambele părți și, conform criteriului pericol pentru viață, se califică ca vătămare corporală gravă, în rezultatul cărora la 16.09.2015, partea vătămată a decedat în secția de reanimare a IMSP SR Comrat.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina, însă aceasta este confirmată pe deplin prin probele administrate, inclusiv declarațiile succesoriului părții vătămate, martorilor, cât și ale inculpatului date la urmărire penală, acestea fiind consecutive și în coroborare cu celelalte probe administrate.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, ca violență în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat decesul victimei.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune deosebit de gravă, cu un grad de pericol social ridicat, soldată cu decesul victimei, că succesoriul părții vătămate nu a iertat inculpatul, nefiind stabilite circumstanțe atenuante.

3. Avocatul Dmitri Topal a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, deoarece nu a comis fapta imputată.

Apelantul a invocat că instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, concluzionând eronat că inculpatul a comis infracțiunea incriminată.

Or, probele cercetate în instanță se contrazic, nefiind în coroborare cu materialele cauzei, generând dubii în privința vinovăției inculpatului.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

Apelantul a indicat că nu este vinovat în comiterea infracțiunii incriminate, iar pedeapsa-i aplicată este una prea aspră.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și

concludenței, utilității și veridicității, raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit just situația de fapt și a încadrat corect acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, ca violență în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, acțiuni care au provocat decesul victimei.

Instanța de fond a apreciat corect situația de fapt și de drept, concluzia rezultând din coroborarea declarațiilor martorilor Topal D., Gorelco C. și Trandafilova E., făcute în instanța de fond, cu concluziile experților medici-legiști efectuate în faza urmăririi penale.

Totodată, declarațiile inculpatului depuse în instanțele de fond și de apel nu coroborează cu celelalte probe administrate în cauză, deci sunt neveridice.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond corect și în deplină măsură a ținut cont de motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante, pedeapsa aplicată fiind întemeiată și legală, care va duce la atingerea scopului de reeducare și corectare a inculpatului.

5. La 27 februarie 2017, avocatul Dmitri Topal a declarat recurs ordinar *prealabil*, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul a indicat că inculpatul nu a comis infracțiunea imputată.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile *art. 427 pct. 6)* Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

5.1. La 11 aprilie 2017, avocatul Dmitri Topal a declarat recurs ordinar suplimentar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, deoarece nu a săvârșit infracțiunea incriminată.

Recurentul a invocat că hotărârile instanțelor de fond și de apel au fost emise cu încălcarea normelor procesuale prevăzute de art. 101, 389 Cod de procedură penală.

Probele administrate, cercetate în instanța de fond și de apel, sunt în contradicție și nu coroborează între ele.

Recursul ordinar *preliminar* l-a depus pe 22.02.2017.

5.2. La 10 mai 2017, a declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită *să fie eliberat acasă*.

Recurentul a indicat că nu avea nici un interes să omoare victima.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect, se reține că recursul ordinar *prealabil* al avocatului Dmitri Topal din 27.02.2017, este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete din apelurile apărării nu s-ar fi pronunțat instanța, care ar fi esența erorilor concrete de drept și a circumstanțelor că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Este de remarcat și faptul că recursul nominalizat, în condiția sa de formă și de conținut, nu are nici un suport legal, deoarece Codul de procedură penală nu prevede posibilitatea legală de a declara un recurs ordinar *prealabil*.

Circumstanțele enunțate denotă că acest recurs ordinar, *prealabil*, nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3), (5) Cod de

procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 24 ianuarie 2017, în prezența inculpatului și a avocatului Dmitri Topal, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată la 24 februarie 2017, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, în prezența inculpatului, care a refuzat primirea copiei deciziei motivate, și în lipsa avocatului Dmitri Topal, ultimului fiindu-i expediată copia de pe hotărârea motivată (*v. II, f.d. 214, 234, 237*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 24 februarie 2017, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 27 martie 2017.

Totodată, potrivit ștampilei de pe plic, recursul ordinar suplimentar al avocatului Dmitri Topal a fost depus la oficiul poștal pe 07 aprilie 2017 și înregistrat pe Curtea Supremă de Justiție la 11 aprilie 2017, adică peste termenul prevăzut de lege (*vol. III f.d. 6, 7a, pct. 5.1. din decizie*).

Recursul ordinar al inculpatului a fost depus la oficiul poștal pe 04 mai 2017 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 10 mai 2017, deci tot peste termenul prevăzut de lege (*vol. III f.d. 35, 36, pct. 5.2. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursurilor respective în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursurile nominalizate.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursurile ordinare nominalizate sunt declarate peste termen, acestea urmează a fi declarate inadmisibile (*pct. 5.1., 5.2. din decizie*).

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar din 27 februarie 2017, declarat de avocatul Dmitri Topal, împotriva sentinței Judecătorei Ceadâr-Lunga din 20 iunie 2016 și deciziei Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017, în privința inculpatului Gargalîc Vasili Xxxxxx, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Inadmisibilitatea recursului ordinar din 11 aprilie 2017 declarat de avocatul Dmitri Topal, și a recursului ordinar din 10 mai 2017 declarat de inculpatul Gargalîc Vasili Xxxxxx, împotriva sentinței Judecătorei Ceadâr-Lunga din 20 iunie 2016 și deciziei Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017, deoarece sunt declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 iunie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco